

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Slog: Za vere in narod — za pravice in resnice — in boja za svobojo

GLASILLO SLOV. KATOL. DILEGAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ZENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAVCAH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 170.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 4. SEPTEMBER — THURSDAY, SEPTEMBER 4, 1941

LETNIK (VOL.) L

Sila nazijskih napadov pojemna - Grozilne besede iz Tokio

Njih glavni pritisk
velja Leningradu

Na osrednjem delu fronte napadi ponehali. — Na jugu tvori reka Dnjeper Rusom naravno obrambo. — Nemci ovirani pri Leningradu od deževja in razmočenih tal.

BOGOSLUŽJE
ZA MIR

V Chicagi v načrtu velika manifestacija.

Chicago, Ill. — Tukajšnje katoliško prebivalstvo bo v nedeljo teden, 14. septembra, priredilo mirovno manifestacijo, ki obeta biti ena najbolj veličastnih prireditev svoje vrste. Bo to manifestacija molitve za mir. Pobudo za načrt je dal nadškof Stritch in po njegovem povabilu se bodo katolički zbrali omenjenega dne v Soldier Field, da molijo za skorajno aktivni, vendar pa se opaža, da je sila njih napadov tamkaj znatno ponehala, dokim se je nasprotno osrednji del fronte skoraj ustalil. Skozi dva tedna so bili nazijski napadi tamkaj, zlasti pri mestu Gomelju, nadve siloviti, a je njih moč skoraj docela postupila ter se naziji zakopavajo v strelske jarke.

London, Anglija. — Po objektrantskih poročilih, namreč iz Moskve in iz Berlinja, se točasno bijeo najhuši boji na severnem odseku dolge rusko-nemške fronte, namreč pri Leningradu. Na južnem delu fronte so naziji sicer še vedno skorajno aktivni, vendar pa se opaža, da je sila njih napadov tamkaj znatno ponehala, dokim se je nasprotno osrednji del fronte skoraj ustalil. Skozi dva tedna so bili nazijski napadi tamkaj, zlasti pri mestu Gomelju, nadve siloviti, a je njih moč skoraj docela postupila ter se naziji zakopavajo v strelske jarke.

Kakor se zdi iz ostrosti njih napadov, so Nemci odločeni, da za vsako ceno zavzamejo Leningrad, in ne stedi pri tem niti z vojaštvo, niti z materialom. Dasi pa nima Leningrad nikakih utrd, kakor so jih imela nekatere mesta na zapadu, so vendar naleteli naziji tukaj na bolj mogočen odpor kakor kdajkoli prej. Sovjeti so namreč nagromadili okrog mesta velikanske množine vojaštva, tankov in topov in zato uspešno zadržujejo nemški pritisk. Na pomoci jim je prišlo tudi vreme. Kakor se namreč iz nemškega poročila vidi, je deževje izpremenilo zemljo tamkaj v pravo močvirje ter je zato bojevanje do skrajnosti otežljeno. Ruska poročila pa povarjajo, da se je za ta sijajen odpor pri Leningradu zahvaliti v nemali meri prebivalstvu samemu, ko aktivno sodeluje z vojaštvom pri obrambi mesta.

Kakor omenjeno, se na osrednjem fronti zakopavajo naziji v strelske jarke. Rusi so skušali povišati tukaj protinapade, a niso imeli uspehov.

Nemci so namreč fronto tako temeljito zavarovali, da je skoraj nemogče, prodri skozi ogenj njih artilerije, ki strelja takoreč neprestano, tudi, kadar ni nobenega povoda.

Na južnem delu fronte ni bilo zadnje dni nikakih posebnih izprememb. Tukaj so namreč dosegli naziji dolgo in široko reko Dnjeper, katera služi zdaj Rusom kot naravna obramba ter se vleče fronta vzdolj nje. Mesto Odessa na akrajnem jugu, ob Crnem morju, je na kopni stranji sicer docela obkoljena od nazijev, toda klub temu se trdovratno upira napadalem. Sploh povarjajo sovjetski viri, da prizadevajo ruske obklojene skupine preko cele fronte velike težave Nemcem; dasi so namreč, zlasti nekatere, zajete daleč za fronto in nimajo popolnoma nobenih izgledov, da bi si mogle prebiti izhod, vendar nadaljujejo s srđitimi

BRITANEC KRITIZIRAL
VLADO

London, Anglija. — Neki britanski pisatelj, po imenu Harry Pollitt, je v nekem govoru ki ga je imel zadnji ponedeljek, trdil, da se med britansko publiko opaža precejšnje nezadoljivoštvo nad vlado, vendar pa, da se izogiblje odprte kritike, češ, da bi ta znali pomagati Hitlerju. Eden povodov nezadoljivoštva, je dejal, je v tem, ker se tako dolgo odlaša britansko-ameriško-ruska konferenca ki se ima vrati v Moskvi. Enaka se obsoja tudi obostavljanje vlade, da ne skuša ustvariti druge fronte v Evropi, da bi bila s tem Nemčija prisiljena, razdeliti svoje sile, in trdi se tudi, da Anglija ne pošilja Rusiji dovolj vojnega materiala na pomoč.

popadli z naziji. Dostikrat imajo Nemci s temi "otoki" toliko opraviti, da daje to Rusom dovolj časa, da si utrde nove pozicije, na katere se umaknejo.

PROSLAVA KRALJEVEGA
ROJSTNEGA DNE

Chicago, Ill. — Tukajšnji jugoslovanski generalni konzul g. Petar Cabrič javlja, da bo prihodnjo soboto, 6. septembra, ob priliki 18. rojstnega dne jugoslovenskega kralja Petra II, sprejemal svoje sorojake in prijatelje od 12. do 2. ure pop. v konzulatih prostorih na 840 No. Michigan ave. Obenem se bodo poslušali govor kralja Petra in predsednika vlade Dušana Simovića iz Londona ter Wendell Wilkieja iz New Yorka. Isti dan zjutraj se bo vršilo za kralja slovensko bogoslužje v slovenski cerkvi sv. Stefana na 22nd Pl. in Wabash, v nedeljo zjutraj pa v srbskih pravoslavnih cerkvah na 1905 W. Schiller st., in na 9807 Commercial ave. — Ker je bil 6. september proglašen od govorja Greena za dan jugoslovanske svobode, prosim konzul, naj tukajšnji odbori jugoslovenskih teritorijev uporabijo to priliko, da zbirajo darove za podprtje domovini.

ENA TRETJINA VOJAKOV
KATOLIŠKA

Washington, D. C. — Armandno poveljstvo je te dni objavilo ugotovitev glede veroizpovedanj vojakov v armadi. Po teh ugotovitvah je skoraj ena tretjina, namreč 31 odstotkov, vojakov katoliških. Največ je protestantov, namreč 59 odstotkov, dočim je Judov dva odstotka, a takih, ki ne pripadajo nobeni veri, je osem odstotkov. Vprašanja, h kaki veri pripada, se stavijo vojaku ob vstopu iz razloga, da se na podlagi teh ugotovitev lahko določi, koliko vojških kapljanov je potrebnih.

VABILO PODRUŽNICI
ŠT. 2, SZZ.

Chicago, Ill. — Odbor podružnice št. 2, SZZ, poziva članice na sejo ta četrtek ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani, češ, da bo seja zelo važna. Zlasti vabi tiste članice, ki so delale in pomagale, da je bil Zvezin dan tak uspeh. Da se pokazuje priznanje tem delavkam, se bodo servirala okreplila na seji. — Obenem namejava podružnica ustanoviti tudi svoj pevski klub, in zato prosi članice, ki znajo peti, naj se vpisajo.

NAZIJI PRIPOROČAJO
MAŠČEVALNE UBOJE

Berlin, Nemčija. — Nemška časopisna agencija je zadnji ponedeljek poročala, da je nemški pariski list priporočal, naj bi se smrt vsakega Franca, ki umre vsled angleških zračnih napadov, maščevala z enakim činom. Za vsakega Franca, ki ga ubijejo angleški bombniki na francoskih tleh, naj bi se vzelo življenje enemu Angležu, ki živi v Franciji, svetuje list.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenec" in jim ga priporočite, da se nanj naroči.

Japonska utegne ključevati Angliji in Ameriki

Pod pritiskom Nemčije zna Japonska podvzeti agresivne korake. — Neki govornik povdarjal, da je dežela pripravljena, riskirati tudi vojno z Anglijo in Ameriko.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Iz Svedske je prispele ta torej brzjavno poročilo, da so v neki tovarni na Norveškem, blizu mesta Drammen, sabotirji pognali v zrak štiri tone smodnika in raznega drugega vojnega materijala.

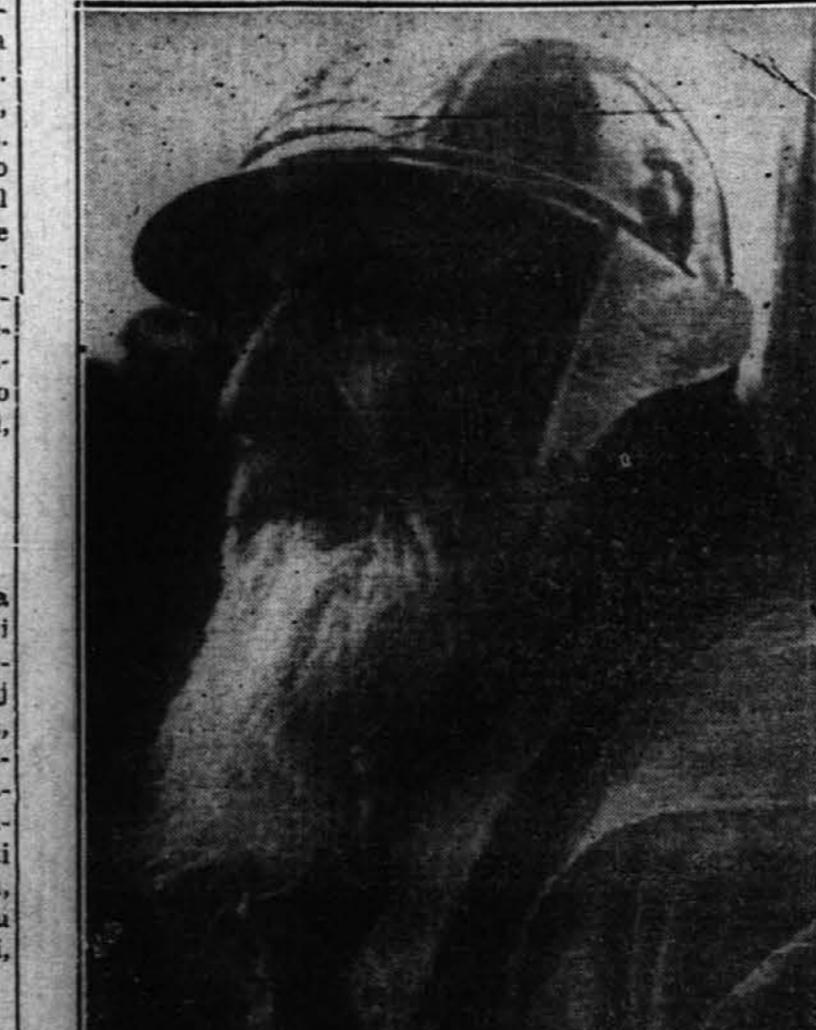
Pariz, Francija. — Na neki podzemski cesti so v tukajšnjem mestu našli v ponedeljek ubito truplo financirja A. Rosenthala. Okoličine, v katerih se je umor izvršil, dajo sklepati, da je bil delo protidovskih teroristov.

Mexico City, Mehika. — V svoji prvi letni poslanici kongresu je predsednik Camacho zadnji ponedeljek povdarjal, da bo Mehika storila svoj del pri obrambi ameriškega kontinenta ter čuvala njega nedotakljivost in njega svobodne ustavne.

SOLE ZOPET ODPRTE

Chicago, Ill. — V Chicagi in okolici, z izjemo par manjših mest, se je v šolah otvoril pričetkom tega tedna zopet reden pouk. Katoliške sole so se odprle v sredo in, kar se je precenilo, bo vanje pohajalo okrog 195,000 učencev, dočim so se publicne šole otvorile že dan prej in vanje se je vpisalo okrog 439,000 otrok.

NAJSTAREJŠI RUSKI STRAŽNIK

Gornja slika, ki je bila potom radio poslana semkaj iz Moskve, kaže Ivana Ljuboški, najstarejšega člena takozvane "avangarde", prostovoljne požarnice na kolektivnih farmah. Ta mož je kljub svoji starosti na strati, da preprečuje požare, ki bi povzročili velej vojne, utegnil izbruhnuti na poljih.

Iz stare domovine

Izseljenci sočustvujejo s svojimi zaslužnjenimi in na križ pribitimi brati v Jugoslaviji. — Tudi Hrvatje so začeli dvigati glave. — Še druge zapozne vesti iz starega kraja.

Kako čuti zaveden Hrvaški izseljenec

Tokio, Japonska. — Kakor trdijo tujezemski opazovalci, postaja Japonska zadnje dni sumljivo nemirna in je pričakovati, da bo podvzela take usodne korake, da bodo ti povzročili novo ostro krizo z Anglijo in Ameriko.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Slovenski in slovenški zdravnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primožič, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Buethe, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNÝ ODBOR:

Predsedník: Matt J. Kočevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzorník: Miles Popovič, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzorník: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsedník: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervat, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrbec, 412 W. New York Ave., Casco City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomšič, Box 444, Helper, Utah.

UDADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenc", 1840 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prosim za sprejetje v ofisni oddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovom, takor tudi članom družig narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdo želi postati član Zveze, naj se oglaši pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ostanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošilje glavni tajnik na zahtevo vsa pojaznila in potrebe liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR JULY, 1941

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC JULIJ, 1941

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. & t.	Prejemki	Izdati	Dr. & t.	Prejemki	Izdati
1.	\$374.37	\$26.00	30.	41.66	—
3.	479.85	1192.50	31.	24.31	75.00
4.	—	—	32.	134.60	5.00
5.	240.32	378.00	33.	158.52	49.00
6.	77.88	92.00	34.	13.94	—
7.	309.35	175.00	35.	224.91	96.00
8.	54.23	23.00	36.	51.58	1.00
9.	220.73	27.00	37.	75.03	58.00
11.	33.63	—	38.	40.95	—
13.	23.64	17.50	39.	44.01	100.00
14.	192.52	32.00	40.	45.21	38.73
15.	64.80	—	41.	55.05	18.00
16.	437.41	85.00	42.	27.05	2.00
17.	149.19	34.00	43.	48.43	—
20.	91.55	152.00	44.	60.62	18.00
21.	220.51	354.75	45.	10.27	2.00
22.	82.05	54.00	46.	65.22	10.00
23.	95.81	5.00	47.	41.24	8.00
24.	94.36	30.00	48.	46.23	—
25.	17.52	—	49.	8.60	3.00
26.	45.77	74.00	50.	11.77	2.00
27.	18.52	46.00	51.	44.37	55.00
28.	30.50	448.00	52.	15.98	3.00
29.	123.59	85.00	Total — Skupaj	\$266.74	3968.48

Interest on Bonds — Obresti na obveznicah:

\$4000 Farmington, N. M. Wat.,	5 1/2%	\$110.00
\$15000 Middle Rio Grande,	4%	300.00
\$3000 Muleshoe, Tex. Water,	5 1/2%	82.50
\$12000 Ordway, Colo. Water,	4%	260.00
\$5000 Perth Amboy, N. J. Gen. Imp.,	5%	125.00
\$5000 Walsenburg, Colo. Ref. Sew.,	4 1/2%	106.25
\$5000 Springfield, Colo. Pav.,	—	1200.00
Int. on FHA — Obresti na FHA.	—	172.74
Insurance on FHA — Zavarovalnina na FHA	—	20.59
Fire Insurance	6.93	—
Taxes on FHA — Davki na FHA	148.74	—
Certificate Loans Increased — Posojilo cert. zvišano	60.43	—
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društva	5,266.74	—

Total receipts — Skupni prejemki

Balance June 30, 1941 — Preostanek

Total — Skupaj

\$7,859.92

331,615.09

\$339,475.01

Disbursements — Izdatki:

Death claims — Smrtnice	\$1351.25
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	1683.50
Operations claims — Operacijske podpore	600.00
Special Benefits	30.73
Commissions and Prizes	303.00

Total disbursed to lodges — Skupno izdato društvom

\$3,968.48

Miscellaneous — Razno:

Rent — Najemniško pisanje	\$ 20.00
Official Organ & F. V. — Uradno glasilo	580.74
Ad in Fraternal Age	18.90
Salaries—Officials, M. D. & Home Office Empl.	289.95
Postage, Express & Phone—Poština in telefon	32.00
R. R. Fare & Per Diem	80.64
Checkwriter	18.50
Court costs & Legal exp. in Stočes case	338.55
Collector of Internal Revenue	14.70
Exch. Charges on Coupons — Vnovočenje kuponov	10.72
Total Disbursements — Skupni izdatki	5,372.28

Balance July 31, 1941 — Preostanek

\$334,102.73

Sick Benefits Paid — Bolniške podpore plačane:

Dr. & t. Ime	Amount	Dr. & t. Ime	Amount
Cesar John	\$28.00	7. Campbell Alma	29.00
Jeršin Anthony	17.00	7. Chik Johanna	31.00
Marcet John	29.00	7. Modic Frances	40.00
Tanko John	15.00	8. Cullin Katherine	23.00
Wolf Carl	12.00	9. Potec Albing	23.00
Vigant Frank	12.00	13. Jesic John	17.50
Gindishar Anthony	33.00	14. Partick Emil	15.00
Grebenc Rose	22.00	14. Kosec Rudy	8.00
Jeršin Mike	24.00	16. Janoski Edward	17.00
Kolbensen Martin	32.00	16. Janoski Josephine	11.00
Lease John	30.50	16. Pezzoli Kate	15.00
Tensic Anton	32.00	17. Prince John	9.00
Bartlita Ann	15.00	17. Tursick Joe	22.00
Boss Tony	34.00	18. Perich Mary	15.00
Gornick Joe	30.00	19. Salimich Mary	36.00
Gotsick Joe	41.00	20. Stiven Josephine	23.00
Jenkins Emma	15.00	21. Grahek Annie	31.00
Klime Franek	37.00	22. Pezelj Kate	54.00
Turnack Andy	18.00	24. Kenick Martin	26.00
Yovich John	30.00	26. Polacek Dominick	20.00
Zajetel Anton	15.00	27. Ruge Anton	40.00
Zelenikar John	15.00	28. Hribar Amelia	34.00
Hansen Carl	15.00	28. Stojs Anton	14.00

Balance July 31, 1941 — Preostanek

\$14.00

Disbursements — Izdatki:

Dr. & t. Ime	Amount	Dr. & t. Ime	Amount
Cesar John	\$28.00	7. Campbell Alma	29.00
Jeršin Anthony	17.00	7. Chik Johanna	31.00
Marcet John	29.00	7. Modic Frances	40.00
Tanko John	15.00	8. Cullin Katherine	23.00
Wolf Carl	12.00	9. Potec Albing	23.00
Vigant Frank	12.00	13. Jesic John	17.50
Gindishar Anthony	33.00	14. Partick Emil	15.00
Grebenc Rose	22.00	14. Kosec Rudy	8.00
Jeršin Mike	24.00	16. Janoski Edward	17.00
Kolbensen Martin	32.00	16. Janoski Josephine	11.00
Lease John	30.50	16. Pezzoli Kate	15.00
Tensic Anton	32.00	17. Prince John	9.00

Paul Keller
"Hubert"
ROMAN IZ GOZDOV

čem se kupu podrtj.

Peljal sem Boltežarja na stran in mu pripovedoval, da sem bil pri gasilnem domu in da sem govoril z Grčarjem.

"Prepovedano je govoriti z ujetniki brez dovoljenja!" je rekel uradno strogo.

"Vem, gospod Boltežar. Morebiti pa bo ste le veseli, ko boste izvedeli, kar sem slišal jaz. Najprej pa: Grčarja zebe!"

"Naj ga zebe!"

"Tega si ne smete napraviti, gospod uradni predstojnik. Vsak ujetnik ima pravico zahtevati, da cloveško ravnajo z njim."

"To mi je hudičovo malo mar; imam drugih opravkov dosti, kakor pa kuhati gospodu Grčarju vino."

"Gospod uradni predstojnik, če vam stari Grčar umre, vzamete državnemu pravdniku najvažnejšo pričo v tej resni zadavi."

"Pričo? A tako! Vi nekaj veste! Sluga, takoj mi pridite sem! Pojdite k "Grozdu", tam naj vam dajo dva otepa slame in eno ali dve oedeji. To nesite Grčarju v gasilni dom. In počakajte tam. Midva prideva za vami."

"In vzemite pri "Grozdu" na moj račun ročko vročega čaja za Grčarja!" sem zaklical biriču.

Boltežar je zagodrnjal in odšel nazaj k možem, ki so stražili ogenj. Jaz pa sem šel za žagarjevo hišo, kjer veter in dež nista mogla do mene. Čez nekoliko časa je prišel Boltežar in rekел:

"Sedaj pa pojdem k Grčarju v gasilni dom. Takoj ga bom zaslišal. Takoj po dejanju je to najboljše. Vi lahko greste z menoj, če hočete, zato, da bo priča pri rokah; na biriča se namreč ne morem veliko zanesti. Nima dobrega spomina. Vsak vzame svetilnico. In sedaj pojďda!"

Sla sva. Od hriba gori pa proti koči na barju je donealo: "Tonče! Tonče!"

"Se vedno išče sina!" je rekelo Boltežar. "Videti je, da se mu je zmešalo. Vse to storil nepokorščina. Dvajset let se že pravda ta mož z grajsčino zaradi vodne pravice in dovoli, da je ta sodrga v njegovi koči na barju. Sedaj pa ima!"

"Žalostno je, gospod Boltežar!"

"Žalostno — haha! Pomenito je, da žalostne reči vedno zadenejo na takto svojat. Kdor ne stopi s prave poti, tistem se takozvane žalostne reči sploh ne pripete!"

"Tem besedam ne morem pritrditi, gospod Boltežar!"

"Saj ni treba!"

Birič je s svojo svetilnico stal pred gasilnim domom in stražil.

Kako je zaškrpala ključavnica, ko je odprl! Nagnusen in lednomorzel zrak je butil v nas. Vsakovrstna ropotija je ležala naokrog. V kotu je ležal stari Grčar. Postlal si je posteljo iz slame in se zavil v odeje, ki mu jih je prinesel birič.

Naše tri svetilnice so le za silo razsvetile prostor.

"Ali vas še zebe, Grčar?" je vprašal Boltežar.

"Zelo — me — zebe!" je odgovoril in zobje so mu šklepetali.

Rojak se je čudil

kako je mogoče, da njegov sosed Frank ve toliko novega, ve toliko o raznih postavah, zakonih in marsičem drugem. Vse ve in ljudje ga poslušajo ko pripoveduje to in ono v družbi. On sam pa je tak nevednež. Nekega dneva je to "pogruntal". Videl je, da sosed rojak vsak dan stalno čita "Amerikanskega Slovenca", kjer so najnovejše vesti, vsa razna druga pojasnila in pouk o tem in onem. Naročil si ga je tudi on in zdaj je tudi on o vsem točno informiran. Naročite si dnevnik "Am. Slovenec" tudi vi. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50; za Chicago in inozemstvo \$6.00 letno; za pol leta \$3.00. Naročnino pošljite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

AMERIKANSKI SLOVENEC

STAVBE, KI JIM GRADE ŽIVALI

V vsej tropski Afriki niso postavili najvišjih zgradb ljudje, temveč živali, in to majhne živali, kakor so na primer termiti. Cloveška stavbarska umetnost še ni postavila tako velikih zgradb, kakor živali, če vzamemo razmerje med ljudmi in termiti, ki so čisto majhni, pa postavijo 12 metrov visoke zgradbe. Večkrat so po svoji višini in vltrosti pravci nobočniki. V Sudangu, Vzhodni in Južni Afriki vidijo v daljavi grice, za katere misliš, da so cloveške naselbine, ne pa so le termitske zgradbe.

Ziviljenje termitov je čudo.

Termiti zbirajo strohneli les in druge organske snovi,

zlasti rogozničarje in papir.

Boje se luči in sončne topote.

Njihovi izleti, ali bolje bojni

pohodi so običajno zvečer in

ponoči. Ce naletete na primeren

predmet za svoj plen, ga pre-

vlečetejo z ilovico, nato pa iz

notranje strani izgrizejo.

Tedaj sem posegel vmes.

"Grčar, ali veste, kdo je žago zažgal?"

"Vem! Povedal sem vam že prej. Moja

starja je storila to."

"Vaša — vaša žena?" je osupal vprašal

Boltežar.

"Da — stara! Ta veča! Ta hudič!"

"Kako pa se je zgodilo to?"

"Belčar mi je odpovedal stanovanje —

iz moje hišice me hoče vreči — dvaintri-

deset let sem stanoval v njej — dvaintri-

deset let —

Zajokal je

"No da, da! Toda, kako je bilo!"

"Počakajte ga, gospod Boltežar, poča-

kajte ga!"

Stari Grčar je jokal še nekaj časa, ve-

nomer naslonjen na komolec, in je ležal

pred nami kakor revščina sama v cloveški

podobi. Stopil sem bliže k njemu in sem

mu potegnil odejo čez ramo. Tedaj je zo-

pet začel govoriti:

"Gospod Hubert je bil zvečer pri nas."

"Vi ste bili v koči na barju? Čemu pa?

Iz kakšnega namena?"

"To vam povem pozneje."

"Torej, Grčar, bil sem pri vas. In nato,

ko sem bil odšel, kaj se je zgodilo?"

"Tedaj je moja stara rekla: Belčarja

naj vzame hudič! Rdečega petelinata naj

mu vržejo na streho."

"Kaj pa ste vi odgovorili?"

"Nič!"

"Zakaj — nič?"

"Oh, kaj pa naj stari rečem?"

Utrjen je legal na hrbet.

"Grčar, povedati nam morate, kaj vse

se je še dogodilo!"

Zopet je nekoliko dvignil glavo.

"Zaspal sem pri mizi. Ko sem se prebu-

dal, sta bila v sobi Bianka in Tonče."

"Belčarjev?"

"Belčarjev. Pila sta kavo. Naredil sem

se, kakor da spim. Kajti če ne spim, ne go-

vorita tako med seboj."

Premolknil je.

"Kaj pa sta govorila?"

"Tonče bi moji stari moral dati denarja.

Veliko denarja. Mislim, da tisoč dinarjev.

Sicer bi odposlala Bianko v mesto. In

to je hotel preskrbeti gospod Hubert.

Njemu je stara nocoj tudi prerokovala iz

rok."

"To je grda laž!" sem ga prekinil.

(Dalje prih.)

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

KOLONIJALNA ŠOLA V ANTVERPNU

Ko so Nemci zasedli Belgijo,

je nastalo vprašanje, kaj bo z

belgijsko kolonialno šolo v An-

terpnu. To vprašanje dolgo

ni bilo rešeno. Nazadnje je na

pobudo docentov in najvišjih

belgijskih mest odredil nem-

ški vojaški vrhovni poveljnik

Belgijske in severne Francije,

naj antverpenska kolonialna

šola še naprej posluje. V

vezeti s tem bo le nekaj manjših

sprememb v učenem jeziku in

vodstvu šole. Za poverjence

visoke kolonialne šole v An-

terpnu je imenovan profesor

javnega ter kolonialnega pra-

va na banzeatskem vseučilišču

v Hamburgu dr. Hans Ipsen.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

Pregleduje oči in predpisuje očala

28 LET IZKUŠNJE

1801 So. Ashland Avenue

Tel. CANAL 0523

Uradne ure: vsak dan od 9.

zjutraj do 8:30 zvečer.

J. M. Trunki

Nihče ne more pričakovati, javiti kakakoli panslavistična smer. Če se upali na Moskvo, da bi se kakakoli ideja takoj pričala v vsi jasnosti. Najprej

je sedanja Moskva celo napadla. Pri Bolgarih so se vzbujali spomini na osvobojevanje od strani Rusije, pa so bili le posamezni žarki, italijanski in nemški vpliv, ki je zmagal pri vladu in prišlo je do napada na Jugoslavijo. Jugoslavija je v zadnjem trenutku nekaj pouzela, ostalo pa je vse na pačirju, in ko je Jugoslavija padla, je to Moskva kar zatajila.

Sodim, da je panslavistična ideja v bistvu zdrava, nikakor ne fantastična. Obliko udejstvovanja te ideje je sporna. Država je v zadnjem trenutku nekaj pouzela, ostalo pa je vse na pačirju, in ko je Jugoslavija padla, je to Moskva kar zatajila. Vsaka sled kakake panslavistične ideje je izginila po kafru.

Prišla je Rusija na vrsto in je zdaj na vrsti. Kako bo, nihče ne ve. Vrlo značilno pa je, da ista sedanja Rusija, ki se prej niti zgnala ni, se več, ista Rusija, ki se je pri Poljski

in pri Jugoslaviji pokazala celo v neki protislavanski luči, nakrat pričela ogrevati za nekakso panslavistično smer. S Poljsko se je pogodila, Poljaki se bodo borili na strani Rusov, ustavnijo se slovenske legije, Moskva pozivlja na odpor vse podjarmiljenih Slovanov zoper skupnega sovražnika vseh Slovanov, radijo govori v vseh slovanskih jezikih,

Moskva priznava iznova jugoslovansko vlado . . . morda res ni dosti, ampak precej je le, kar priča o nekem oživljenju pravcatega panslavizma.